

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 30.11.2005
COM(2005) 621 końcowy

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

**Działania priorytetowe stanowiące odpowiedź na wyzwania związane z migracją:
pierwsze działania podjęte w następstwie szczytu w Hampton Court**

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Działania priorytetowe stanowiące odpowiedź na wyzwania związane z migracją: pierwsze działania podjęte w następstwie szczytu w Hampton Court

Niniejszy komunikat stanowi punkt wyjścia dla działań podejmowanych w nawiązaniu do nieformalnego spotkania szefów państw i rządów UE w Hampton Court w dniu 27 października 2005 r. Szefowie państw zaapelowali podczas spotkania o wszechstronne podejście do zagadnień migracji. Po spotkaniu w Hampton Court Przewodniczący Komisji Europejskiej José Manuel Barroso oświadczył, że „Komisja przygotowuje listę działań priorytetowych mających na celu poprawę ogólnej sytuacji związanej z migracją, ze szczególnym naciskiem na państwa afrykańskie”. Rozpatrywane są tu zarówno aspekty związane z bezpieczeństwem jak i aspekty rozwojowe migracji. Odpowiada to postulatowi dotyczącemu spójnego ponadsektorowego podejścia zawartemu we wnioskach Rady w sprawie migracji i stosunków zewnętrznych, które zostały przyjęte w dniu 21 listopada 2005 r.

Komisja jest w pełni zaangażowana w pracę nad wszelkimi aspektami migracji. W ramach obecnych działań Komisji w zakresie rozwoju, polityki zagranicznej, a zwłaszcza Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz zatrudnienia, przeprowadzonych zostanie szereg inicjatyw związanych z zagadnieniami dotyczącymi migracji. Aby osiągnąć wyznaczony cel inicjatywy te będą wymagały zapewnienia odpowiednich środków. Z zastrzeżeniem decyzji w sprawie perspektyw finansowych, Komisja jest gotowa wzmocnić wsparcie finansowe w dziedzinach odnoszących się do migracji lub związanych z nią.

Przy wielu okazjach UE uznała znaczenie, jakie przyjęcie wyważonego i wszechstronnego stanowiska opartego na strategiach długoterminowych i ukierunkowanego na wspieranie synergii pomiędzy migracją a rozwojem ma dla usunięcia pierwotnych przyczyn przymusowej migracji. W tej właśnie dziedzinie współpraca na rzecz rozwoju UE ma do odegrania główną rolę.

Komisja jest świadoma potrzeby spójnego, wszechstronnego i wyważonego podejścia do zagadnień migracji oraz faktu, że określenie jasnej i skonsolidowanej polityki emigracyjnej UE przyczyni się do podniesienia wiarygodności UE na arenie międzynarodowej oraz w jej stosunkach z krajami trzecimi. W związku z tym plan działania dotyczący legalnej migracji zostanie przedstawiony przez Komisję do końca 2005 r. O ile imigracja powinna być postrzegana jako źródło kulturalnego i społecznego wzbogacenia z uwagi na jej wkład w przedsiębiorczość, różnorodność i innowacyjność, to ważny jest także fakt jej wpływu gospodarczego na zatrudnienie i wzrost, gdyż zwiększa ona podaż siły roboczej i pomaga zaradzić sytuacjom jej braku. Imigracja wywiera ponadto ogólnie pozytywny wpływ na popyt na produkty, a co za tym idzie także na popyt na pracę. Należy jednak zauważyć, że niniejszy Komunikat nie odnosi się w szczególności do zagadnień związanych z legalną migracją.

Niniejszy komunikat koncentruje się przede wszystkim na pewnych aspektach zarządzania migracją w odniesieniu do obszaru Morza Śródziemnego i Afryki, nie uwzględnia natomiast wysiłków czynionych w dziedzinie zarządzania przepływami migracyjnymi ze Wschodu. Dokładniej rzecz biorąc, określa on ogólne warunki prowadzenia szeregu krótko-, średnio i

długoterminowych działań, które mają zostać podjęte w odpowiedzi na wyzwania, jakie niesie ze sobą migracja.

Program Haski zatwierdzony w dniach 4 i 5 listopada 2004 r. zawiera zbiór ambitnych środków i zobowiązań ukierunkowanych na poprawienie zarządzania migracją. Wraz z powołaniem Europejskiej Agencji ds. Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich (FRONTEX) Unia Europejska zyskała ważne narzędzie wspierania unijnej zintegrowanej polityki zarządzania granicami, prowadzonej wspólnie z Państwami Członkowskimi i krajami trzecimi. Ponadto w dniu 1 września 2005 r. Komisja przyjęła pakiet inicjatyw dotyczących różnych ważnych aspektów migracji, w tym integracji, związków między migracją i rozwojem a także powrotu. Plan działania w zakresie legalnej migracji, który Komisja opracuje w grudniu 2005 r. oraz komunikat w sprawie nielegalnej migracji, który zostanie przedstawiony w 2006 r. przyczynią się do dalszego pogłębienia poszczególnych działów polityki UE w tych dziedzinach. Niemniej jednak niedawne wydarzenia w Ceucie i Melilli oraz sytuacja w Lampeusa i na Malcie czy na niektórych wyspach greckich wyraźnie wskazują, że potrzebne są zdecydowane działania.

Migracja, zakładając, że jest dobrze zarządzana, może być korzystna zarówno dla UE jak i dla krajów pochodzenia. Jednak wraz z nasileniem się migracji trzeba stawić czoła nielegalnej imigracji i handlowi ludźmi oraz zapobiegać wynikającym z tego często tragediom ludzkim. Unia Europejska zobowiązuje się zwiększyć wysiłki zmierzające do konkretnego sprostania tym wyzwaniom, dając tym samym wyraz odpowiedzialności i silnemu poczuciu solidarności. Państwa Członkowskie mają wspierać UE w jej zabiegach i współpracować ze sobą w zakresie zarządzania przepływami migracyjnymi; UE musi jednocześnie prowadzić partnerską współpracę z krajami pochodzenia i tranzytu oraz przeznaczyć odpowiednie środki na wspieranie tych krajów.

Szefowie państw i rządów wezwali w Hampton Court do wznowienia działań na rzecz zarządzania przepływami migracyjnymi oraz opracowania szeregu natychmiastowych działań praktycznych, podejmowanych we współpracy z krajami pochodzenia i tranzytu.

Uznając migrację za zjawisko globalne należy przewidzieć trzy kategorie działań:

- wzmocnienie współpracy i działań Państw Członkowskich w zakresie migracji;
- współpraca z głównymi krajami pochodzenia w Afryce;
- współpraca z krajami sąsiadującymi.

W każdej z powyższych kategorii prowadzone są już działania; opracowano strategię w poszczególnych dziedzinach; prowadzone są dialogi; znaczne środki finansowe z przeznaczeniem na szeroki zakres inicjatyw związanych z migracją i rozwojem. Nadal jednak pozostaje jeszcze wiele do zrobienia.

I. Podejście do migracji jako zjawiska globalnego

UE jest skonfrontowana z pewną liczbą wyzwań związanych z migracją z różnych części świata. Stąd też należy pamiętać, że chociaż niniejszy komunikat koncentruje się na Afryce i krajach śródziemnomorskich, są one jedynie dwoma spośród głównych regionów pochodzenia. Kwestie związane z migracją są ważną częścią dialogu pomiędzy UE i jej wschodnimi sąsiadami, jako część procesu rozszerzenia, a także procesu stabilizacji i

stowarzyszenia z krajami Bałkanów Zachodnich w ramach Europejskiej Polityki Sąsiedztwa w odniesieniu do zachodnich Nowych Państw Niepodległych czy też w kontekście stosunków UE z Rosją. Ameryka Łacińska i Karaiby są kolejnym źródłem strumieni migracyjnych; zaplanowany na maj 2006 r. w Wiedniu szczyt UE- Ameryka Łacińska będzie okazją do przedyskutowania szeregu zagadnień związanych z migracją, interesujących dla obu stron. Ważnym źródłem strumieni migracyjnych jest także Azja, skąd pochodzą znaczące strumienie nielegalnych migrantów podróżujących przez Afrykę lub kraje sąsiadujące z Europą.

Zaangażowanie Europy we wsparcie wysiłków krajów pochodzenia i tranzytu na rzecz rozwoju stanowi widoczną odpowiedź na te wyzwania. Poprzez pomoc w tworzeniu podstaw źródła utrzymania, stwarzających alternatywę dla emigracji, polityka rozwoju UE, której celem jest zlikwidowanie biedy i osiągnięcie Milenijnych Celów Rozwoju, m.in. poprzez wspieranie wzrostu gospodarczego i tworzenie nowych miejsc pracy oraz promowanie dobrego rządzenia i przestrzegania praw człowieka, pomaga usuwać pierwotne przyczyny migracji. W tym względzie UE zwraca uwagę na swoje ostatnio podjęte zobowiązania w zakresie jakościowego i ilościowego zwiększenia wysiłków na rzecz wsparcia rozwoju, przedstawione w dokumencie zatytułowanym „Europejski konsens w sprawie rozwoju” (European Consensus on Development) oraz w konkluzjach Rady w sprawie Milenijnych Celów Rozwoju z maja 2004 r.

O uznawaniu w coraz większym stopniu znaczenia powiązań między migracją a rozwojem świadczy fakt, że na wrzesień 2006 r. zaplanowano Dialog Wysokiego Szczebla w sprawie Międzynarodowej Migracji i Rozwoju w związku z 61. Zgromadzeniem Ogólnym ONZ. Komisja weźmie czynny udział w organizacji tego wydarzenia. Planuje ona wydanie w przyszłym półroczu komunikatu na ten temat, który będzie uwzględniał strategię UE dotyczące zagadnień migracji związanych z rozwojem w kontekście ogólnego dialogu w sprawie globalizacji i współpracy regionalnej z krajami rozwijającymi się.

II. Zwiększanie współpracy operacyjnej między Państwami Członkowskimi

Współpraca między Państwami Członkowskimi na rzecz lepszego zarządzania migracją już istnieje. Utworzenie agencji FRONTEX zapewniło UE niezbędne narzędzie, by uczynić decydujący krok na rzecz wzmocnienia współpracy operacyjnej. W swoich wnioskach w sprawie nowych perspektyw finansowych Komisja pokazała jednoznaczne zaangażowanie na rzecz zagwarantowania znacznych środków finansowych na wsparcie tych wysiłków. Program Haski wskazuje jako najpilniejsze kwestie zapobieganie tragediom ludzkim, do jakich dochodzi na Morzu Śródziemnym oraz zapobieganie nielegalnej migracji, i zwraca się do Państw Członkowskich o zacieśnienie współpracy. W odpowiedzi na powyższe wezwanie do działania, powinny zostać podjęte następujące działania krótkoterminowe:

- FRONTEX:
 - w ramach działań priorytetowych będzie w trybie pilnym wdrażał - głównie przy pomocy projektów pilotażowych i wspólnych operacji - środki zarządzania granicami przewidziane w jego programie pracy na rzecz zwalczania nielegalnej migracji w rejonie śródziemnomorskim na 2006 r.;
 - przedstawi Radzie do maja 2006 r. sprawozdanie na temat analizy ryzyka w sprawie Afryki;

- zostanie wezwany do rozpoczęcia w 2006 r. badania w sprawie możliwości wzmocnienia monitorowania i nadzoru na Morzu Śródziemnym. Badanie to będzie miało na celu sprawdzenie możliwości stworzenia **sieci śródziemnomorskich straży przybrzeżnych**. Sieć ta gwarantowałaby stały kontakt i koordynację między organami ochrony granic morskich Państw Członkowskich, a jeśli zaszłaby taka potrzeba, także między służbami poszukiwawczymi i ratowniczymi, jak również włączenie do niej analogicznych służb w krajach Afryki Północnej, które mogłyby zostać zaangażowane w opracowywanie omawianego projektu. W celu możliwie szybkiego stworzenia sieci śródziemnomorskich straży przybrzeżnych, FRONTEX przygotuje projekt pilotażowy dotyczący organizacji i funkcjonowania na co dzień w Państwach Członkowskich krajowych punktów kontaktowych zajmujących się kontrolą i nadzorem zewnętrznych granic morskich w rejonie Morza Śródziemnego. We współpracy z Państwami Członkowskimi FRONTEX ma równocześnie zorganizować projekty pilotażowe mające na celu lepsze patrolowanie granic morskich UE. W przypadku pozytywnych wyników projektu wspomniana sieć stanie się podstawą trwalszej struktury w ramach FRONTEX, której zadanie będzie polegać na wspieraniu współpracy między wszystkimi – wschodnimi i zachodnimi – krajami basenu Morza Śródziemnego. Istotne jest wykorzystanie w tych przedsięwzięciach nowoczesnej technologii. UE musi sprawdzić wykonalność takiego systemu nadzoru pod względem technicznym w celu ewentualnego objęcia nim całego basenu Morza Śródziemnego, stwarzając tym samym konieczne narzędzie szybkiego i skutecznego wykrywania nielegalnej imigracji oraz ratowania życia na morzu.
- Sieć oficerów łącznikowych ds. imigracji: Państwa Członkowskie i Komisja będą promować wykorzystywanie oficerów łącznikowych ds. imigracji Państw Członkowskich oddelegowanych do priorytetowych krajów pochodzenia i tranzytu oraz odpowiedzialnych za kontakty z tymi krajami, a ponadto ustanowią regionalne sieci oficerów łącznikowych ds. imigracji. Oficerowie łącznikowi ds. imigracji obecni w najważniejszych afrykańskich krajach pochodzenia i tranzytu, wspólnie z oficerami obecnymi już w krajach śródziemnomorskich, będą w ścisłej współpracy z przedstawicielstwami UE sporządzać sprawozdania na temat sytuacji w krajach priorytetowych w dziedzinie nielegalnej imigracji skierowanej do UE i handlu ludźmi, którego celem jest UE; celem tych zabiegów jest przygotowanie współpracy między UE i tymi krajami. Wspomniane sprawozdania powinny zostać przedstawione Komisji i Radzie do maja 2006 r.
- Zespoły szybkiego reagowania: Na wiosnę 2006 r. Komisja przygotuje wniosek w sprawie powołania zespołów ekspertów krajowych zdolnych do udzielenia w krótkim czasie technicznego i operacyjnego wsparcia w dziedzinie kontroli granicznej Państwom Członkowskim skonfrontowanym z wyjątkowo wysoką presją migracyjną lub dużym napływem migrantów.
- **Przeciwdziałanie imigracji w rejonie Morza Śródziemnego oraz prawo morza:** Komisja przedstawi do marca 2006 r. analizę istniejących instrumentów międzynarodowych w dziedzinie prawa morza oraz ich skuteczności w zwalczaniu nielegalnej imigracji.

III. Dialog i współpraca z Afryką, a zwłaszcza subsaharyjskimi krajami pochodzenia

Migracja, zakładając, że jest dobrze zarządzana, może być pozytywną siłą napędową zarówno dla UE jak i dla Afryki. W swoich konkluzjach z dnia 21 listopada br. Rada przekazała polityczne wytyczne dotyczące wdrażania wniosków przedstawionych w dniu 1 września 2005 r. przez Komisję w komunikacie w sprawie migracji i rozwoju. W ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi Komisja będzie odgrywać czynną rolę we wspieraniu zintegrowanego i spójnego podejścia; powinna również podjąć środki w celu rozpoczęcia wczesnego wdrażania wniosków, włącznie z popieraniem angażowania się samych migrantów.

Zgodnie z konkluzjami Rady w sprawie strategii UE dla Afryki przyjętymi w dniu 21 listopada 2005 r., UE opracuje w duchu partnerstwa metody podejścia do kwestii migracji w celu optymalizacji korzyści dla wszystkich stron wynikających z migracji biorąc przy tym pod uwagę następujące elementy:

- zrównoważony dialog dotyczący szerokiego spektrum zagadnień dotyczących kwestii migracji, w partnerstwie z Unią Afrykańską, organizacjami regionalnymi i państwami afrykańskimi;
- budowa potencjału na rzecz lepszego zarządzania migracją, w tym udzielanie technicznego i finansowego wsparcia (do ustalenia w ramach nowych krajowych dokumentów strategicznych);
- zajęcie się źródłowymi przyczynami migracji, takimi jak bieda i poczucie zagrożenia;
- wspieranie więzi pomiędzy migracją i rozwojem, np. poprzez wspieranie bezpieczniejszych, łatwiejszych i tańszych przekazów pieniężnych, umożliwienie diasporom działania jako agentom rozwoju; badanie możliwości dotyczących migracji czasowej lub okrężnej; łagodzenie skutków utraty kwalifikacji w sektorach wrażliwych;
- Zwalczanie przemytu ludzi i handlu ludźmi oraz nielegalnej imigracji, obejmujące wykonywanie obowiązku readmisji, o którym mowa m.in. w art. 13 Umowy z Kotonu;
- wzmocnienie ochrony wysiedleńców i uchodźców oraz ich dostępu do rozwiązań trwałych, zgodnie z odnośnymi instrumentami międzynarodowymi.

W tym zakresie szczególna uwaga zostanie poświęcona następującym zagadnieniom priorytetowym:

- Migracja jako integralna część dialogu politycznego pomiędzy UE, Unią Afrykańską (UA) i innymi organizacjami regionalnymi. Praca wykonana przez Unię Afrykańską stanowi doskonałą okazję do współpracy w duchu konstruktywnego partnerstwa pomiędzy UA i UE w ramach szeregu zagadnień związanych z migracją będących przedmiotem zainteresowania obu kontynentów.
- Konferencja ministrów między UE i Afryką: z uwagi na znaczenie opracowania jasnego wspólnego podejścia politycznego, w pierwszej połowie 2006 r. odbędzie się między Afryką i UE konferencja ministrów w sprawie migracji.

- Szlaki migracyjne: Powinno się wspierać wspólne inicjatywy na rzecz opracowania strategii i współpracy operacyjnej między krajami pochodzenia, tranzytu i krajami docelowymi w celu skuteczniejszego zarządzania migracją na głównych szlakach migracyjnych. Dialog ten, oparty na solidarności, mógłby obejmować działania mające na celu zapewnienie powodzenia legalnej migracji oraz zagwarantowanie skuteczniejszej walki z nielegalną migracją i handlem ludźmi.
- Dialog z najważniejszymi krajami pochodzenia: zagadnienia związane z migracją będą omawiane w ramach dialogu z krajami AKP. W stosownych przypadkach, we współpracy z zainteresowanymi krajami określone zostaną konkretne działania w dziedzinie migracji i rozwoju w kontekście dialogu w zakresie nowych krajowych dokumentów strategicznych. W tym zakresie szczególna uwaga zostanie poświęcona następującym dziedzinom:
 - **Przelewy:** UE podejmuje działanie ukierunkowane na zacieśnienie współpracy na rynkach płatniczych UE¹. Powinno to mieć pozytywny wpływ na rynek przelewów i obniżyć koszt przelewów pieniężnych poprzez zwiększenie dostępu do rynku i wzrost konkurencji. Może to także sprzyjać przejrzystości i wspierać programy innowacyjnego realizowania przelewów. UE powinna ponadto pracować nad poprawą pośrednictwa finansowego w krajach pochodzenia w celu ułatwienia produktywnego wykorzystania przekazów w ramach wsparcia udzielanego przez nią na rzecz rozwoju sektora usług finansowych, w tym na rzecz mikroinstytucji finansowych.
 - **Budowa zdolności do zarządzania migracją:** UE i kraje rozwijające się powinny dalej zacieśniać współpracę w dziedzinie zarządzania migracją, np. poprzez poprawienie ustawodawstwa krajowego oraz lepsze zarządzanie legalną migracją i udzielaniem azylu; poprawę skuteczności ustawodawstwa krajowego w celu zapobiegania i zwalczania nielegalnej imigracji oraz zaostrzenie walki z działalnością przestępczą, zorganizowaną przestępczością i korupcją; powoływanie instytucji oraz wsparcie techniczne na rzecz podniesienia zdolności krajów rozwijających się w zakresie zwalczania przemytu ludzi oraz handlu ludźmi; budowa zdolności w dziedzinie wiz oraz w dziedzinie zarządzania granicami, w tym także - w razie konieczności - dostarczanie wyposażenia, zachowując przy tym jednocześnie wszelkie konieczne środki ostrożności, zwłaszcza w kontekście ewentualnego dwoistego wykorzystania wyposażenia.
 - **Zarządzanie przepływami migracyjnymi oraz umiejętnościami:** W celu podniesienia wiedzy na temat sposobów legalnej migracji do Państw Członkowskich - zgodnie z tym, co zostało zasugerowane w ust. 6 konkluzji Rady w sprawie migracji i stosunków zewnętrznych – Komisja przedstawi przegląd możliwości i procedur legalnej migracji do Państw Członkowskich oraz oceni ewentualne metody podniesienia wiedzy w tej dziedzinie w krajach pochodzenia. UE i odpowiednie kraje pochodzenia powinny określić i wspierać projekty, które sprzyjałyby legalnemu napływowi studentów, naukowców i pracowników na zasadzie stałej lub czasowej. Komisja przedstawi ponadto propozycje sposobów, dzięki którym można zaradzić kryzysowi zasobów ludzkich w afrykańskim sektorze zdrowia, który jest po części wynikiem „drenażu mózgów”, tj.

¹ Odniesienie do dyrektywy o usługach płatniczych, która zasadniczo ma zostać przyjęta w dniu 1 grudnia 2005 r.

przenoszenia się specjalistów do UE. Zapobieganie i zwalczanie nielegalnej pracy powinno być kolejnym priorytetem, w ramach którego poprzez wymianę doświadczeń i wiedzy UE i wyżej określone najważniejsze kraje powinny rozpocząć współpracę.

- **Poprawienie stopnia integracji w krajach docelowych:** Państwa Członkowskie UE powinny podejmować dalsze wysiłki na rzecz zapewnienia skutecznego i zrównoważonego przebiegu integracji migrantów, określając przy tym prawa i obowiązki spoczywające z jednej strony na migrantach, a z drugiej na społeczeństwie przyjmującym. Szczególną uwagę należy poświęcić konieczności ułatwienia szybkiej i wczesnej integracji migrantów przybywających w sposób legalny oraz osób ubiegających się o azyl, poprzez zapewnienie im odpowiednich warunków przyjęcia oraz w miarę możliwości szkoleń przed przyjazdem. Podobnie wspierane będą projekty służące propagowaniu w Państwach Członkowskich UE wiedzy w zakresie wkładu, jaki imigracja może wnieść do społeczeństw przyjmujących. Ważne jest także wzięcie pod uwagę powiązań między członkami diaspory, a ich krajem pochodzenia.

IV. Praca z krajami sąsiadującymi

Wzmacnianie współpracy z krajami sąsiadującymi z UE w zakresie kwestii związanych z migracją ma znaczenie zasadnicze i musi uwzględniać podwójną rolę tych krajów: jako krajów pochodzenia oraz jako krajów tranzytu. W przypadku krajów, które wynegocjowały już plan działań, Europejska Polityka Sąsiedztwa dostarcza obu stronom konkretnych ram do prowadzenia dialogu, które obejmują również wyspecjalizowany podkomitet. Tego typu wspólne podejście umożliwiło już UE opracowanie bardzo precyzyjnej odpowiedzi na wnioski i obawy, odzwierciedlające między innymi wrażliwość narodową, wyrażone na szczeblu dwustronnym przez sąsiadujących z nią partnerów. W przypadku krajów, które nie wynegocjowały jeszcze planu działań, Układy o Stowarzyszeniu lub Umowy o Partnerstwie i Współpracy stanowią podstawę prawną do dalszych działań i dialogu.

Krajom Europy Wschodniej, Południowego Kaukazu i Azji Środkowej udzielone zostało w ostatnich latach wsparcie finansowe na poprawę zarządzania granicami, zarówno w ramach dwustronnych, jak i regionalnych programów wsparcia. Komisja planuje nadal udzielać wsparcia finansowego w tej dziedzinie w ramach przyszłych krajowych i regionalnych programów europejskiego instrumentu partnerstwa i sąsiedztwa (ENPI).

Zawarcie porozumień o readmisji stanowi ważną część wszechstronnego podejścia do migracji. Podczas wdrażania wspomnianych porozumień należy zwracać baczna uwagę na ich konsekwencje dla praw człowieka oraz zagwarantować solidarność i partnerstwo z krajami sąsiadującymi.

Sąsiadujący partnerzy UE, a zwłaszcza partnerzy w ramach EUROMED, muszą w duchu konstruktywnego partnerstwa zwiększyć wysiłki na rzecz poprawy zarządzania migracją. Przy pomocy istniejących ram politycznych należy podjąć następujące kroki:

- UE będzie pracować z krajami Afryki Północnej i innymi krajami sąsiadującymi udzielając im wsparcia w ich dążeniu do lepszego zarządzania migracją, co będzie obejmowało pomoc w wypełnieniu ich zobowiązań podjętych w 1951 r. w ramach Konwencji genewskiej, a także innych odnośnych instrumentów międzynarodowych w sprawie ochrony międzynarodowej, zwalczania nielegalnej migracji, handlu ludźmi oraz

promowania sposobów legalnej migracji. UE będzie wspierać wymienione kraje dając im do dyspozycji ekspertów, zwiększając wykorzystanie programów partnerskich, prowadząc szkolenia, dostarczając w razie potrzeby sprzęt i udzielając finansowego wsparcia inicjatywom ze strony śródziemnomorskich partnerów UE. W celu zwiększenia wysiłków UE na rzecz zapewnienia międzynarodowej ochrony komunikat Komisji z dnia 1 września 2005 r. zachęca do stworzenia regionalnych programów ochrony.

- Migracja legalna: Komisja zbada możliwość stworzenia odpowiedniego przepływu informacji na temat legalnej migracji z zainteresowanych krajów sąsiadujących. Jej głównym celem będzie zebranie w sposób ustrukturyzowany informacji na temat ofert pracy oraz dostępnych umiejętności w śródziemnomorskich krajach partnerskich. Partnerzy byliby dzięki temu informowani o możliwościach zatrudnienia w Europie oraz istniejących procedurach ubiegania się o pracę w Państwach Członkowskich UE. Powinno się to odbywać zgodnie z zasadą preferencji wspólnotowej, gdyż oczywiste jest, że należy w pełni wykorzystać zasoby siły roboczej dostępne w UE.
- Spotkanie ministrów w ramach EUROMED: Spotkanie ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych w ramach EUROMED w sprawie zagadnień związanych ze sprawiedliwością, bezpieczeństwem, migracją i integracją społeczną migrantów odbędzie się w 2006 r. tak szybko jak to będzie możliwe.
- Sieć śródziemnomorskich straży przybrzeżnych: w celu uczynienia sieci straży przybrzeżnych możliwie najskuteczniejszą, powinna ona zostać rozszerzona na śródziemnomorskie kraje trzecie, gdy tylko będzie to technicznie wykonalne. Planowany na 2006 r. projekt pilotażowy zbada możliwości ścisłego stowarzyszenia ich w ramach opracowywania wspomnianej inicjatywy.
- Maroko: zwiększenie wysiłków UE na rzecz wsparcia tego kraju w zarządzaniu migracją, zwłaszcza poprzez skuteczne wdrażanie projektów, których celem jest pomoc w zwalczaniu handlu ludźmi, zamknięcie negocjacji w sprawie porozumienia o readmisji między UE a Marokiem oraz poprawienie kontroli na jego południowych i wschodnich granicach.
- Algieria: kontynuacja współpracy z Algierią w oparciu o przepisy dotyczące migracji zawarte w Układzie o Stowarzyszeniu między WE i Algierią i rozszerzenie jej na dziedziny takie jak: legalna migracja, kontrola nielegalnej migracji, integracja migrantów oraz opracowanie agendy i rozpoczęcie negocjacji między WE i Algierią w sprawie porozumienia o readmisji. Pierwsze spotkanie powinno się odbyć na początku 2006 r.
- Libia: z uwagi na znaczny postęp, jaki nastąpił w stosunkach między UE a Libią, w grudniu br. odbędzie się między UE a Libią pierwsze doraźne spotkanie na wysokim szczeblu, na którym uzgodniony zostanie wspólny plan działań UE i Libii w sprawie nielegalnej imigracji. Plan działań będzie obejmował współpracę w dziedzinie poszukiwań i ratowania na Morzu Śródziemnym i na Saharze. Powinno się zagwarantować wdrożenie kilku projektów mieszczących się w ramach planu działań w 2006 r.
- Dialog w sprawie migracji między UE i krajami śródziemnomorskimi: powinno się zbadać możliwości ułatwienia inicjatyw dotyczących współpracy dwustronnej i wielostronnej. Przy pełnym poszanowaniu istniejących ram politycznych i instytucjonalnych, które dopuszczają elastyczne inicjatywy wewnątrzregionalne i unikają powielania, w pracy tej możnaby skorzystać z doświadczenia istniejącego już nieformalnego

zachodniośródmorskiego dialogu 5+5 na szczeblu ministerialnym oraz połączyć ją z ogólnymi ramami procesu barcelońskiego i podkomitetami technicznymi. Mogłaby ona zostać także ukierunkowana na określenie kwestii interesujących obie strony oraz możliwości dalszej współpracy w dziedzinach takich jak walka z nielegalną migracją i handel ludźmi.

- Nasilenie badań: w celu lepszego zrozumienia ruchów migracyjnych, ich powodów oraz skutków, jakie niosą ze sobą dla krajów pochodzenia, tranzytu i krajów docelowych, działania rozpoczęte w ramach dotyczącej migracji części regionalnego programu wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych I MEDA będą kontynuowane i nasilone, w celu zagwarantowania ich zgodności z Europejską Siecią Migracji (ESM).

Wniosek:

Wymienione działania priorytetowe stanowią poważny krok w kierunku poprawy zarządzania migracją poprzez lepsze i bardziej zharmonizowane wykorzystanie istniejących instrumentów i strategii politycznych na poziomie UE. Komisja – w duchu prawdziwej solidarności i partnerstwa - będzie pracować w ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi i krajami trzecimi na rzecz dalszego rozwoju tych działań. Dzięki tej postawie UE będzie mogła zareagować na szanse, jakie niesie ze sobą migracja oraz odpowiednio odpowiedzieć na wiążące się z nią wyzwania. Monitorowanie zaproponowanych inicjatyw powinno umożliwić Komisji na złożenie Radzie sprawozdania z pierwszych wyników tych inicjatyw przed końcem 2006 r. Wyniki te mogą zostać wzięte pod uwagę przy korygowaniu ogólnych priorytetów, dokonywanym jako część średniookresowego przeglądu Programu Haskiego.
